

OTROCKÁ MZDA

„Spravedlnost není nic jiného než prospěch silnějšího!“ (Thrasymachos z Kalchédonu - sofista 5. st. pnl.)

Starověk a raný středověk pokládal otrokářský řád za něco samozřejmého. Dnes se namísto o otroku mluví o pracovní síle, namísto o trhu s otroky o trhu práce (s pracovní silou). Novum je nezaměstnanost, neboť otroci nezaměstnaní nebývali.

V otrokářském řádu otrokář o svého otroka pečoval v míře, vynakládané dnes na pravidelnou údržbu strojů (natankování, promazání, oprava atp.). Rozdíl je pouze v tom, že dnešní otrokář (zaměstnavatel) předá náklady na údržbu otroku (mzdu zaměstnanci), aby o sebe pečoval sám. Odtud pojem „otrocká mzda“!

Po odečtení nákladů na údržbu otroka náležel veškerý výnos z práce otroka otrokáři. Otroek na něm nijaký podíl neměl, jako ani dnešní zaměstnanec nemá podíl na výnosech firmy. Kdyby ho měl, pak by nebyl otrokem ani zaměstnancem, ale tímtež, co otrokář či zaměstnavatel, kterému by byl vlastně roven. Novodobí otroci mají sice tzv. „odbory“, ty však neusilují o jejich vysvobození z otroctví (o podíl na výnosu ze společné práce), ale domáhají se jen vyšší otrocké mzdy. Vymohou-li ji, zvýší zaměstnavateli výrobní náklady a ten zvýší ceny zboží na trhu, čímž sníží kupní sílu peněz (inlace). Tzn., že po zvýšení mzdy je mzda inflací znehodnocena, takže jsou na tom otroci stále stejně.

Každý otrokářský systém je nastaven (totalitními zákony) tak, aby člověk člověku nebyl bratrem, ale vlkem, aby jeden druhého vykořisťoval. Na úrovni hospodářské organizace (firmy) může mít vykořisťování dvojí podobu:

A/ firma prosperuje, zaměstnavatel vykořisťuje zaměstnance mzdou, která je nižší, než by byl jeho podíl na výnosu

B/ firma neprosperuje, zaměstnanec vykořisťuje zaměstnavatele mzdou, která je vyšší, než by byl jeho podíl na výnosu

V případech „A“ se zaměstnanci domáhají zvýšení mzdy, v případě „B“ usiluje zaměstnavatel o snížení mezd. V obou případech (AB) tedy dochází k sociálnímu konfliktu, který může odstranit jen nahrazení mzdy podílem na výnosech.

Tzv. socialisté, kteří snad jako první pozvedli hlas proti vykořisťování člověka člověkem, kupodivu nikdy neusilovali o podíl, ale vždy jen o vyšší mzdu. Když si římská církev všimla, že vykořisťované ovečky hledají stále víc útěchu u „socaňů“ než v kostele, zapojila do sociální otázky také papežské encykliky. Ani ty však nevolají po podílu, ale po „spravedlivé mzdě“:

„Pokud jde o mzdu, zavrhuje papež názor, že mzda je již svou povahou nespravedlivá.“

(Jan XXIII. - encyklika Mater et Magistra - z 15.5. 1961)

Theisté ani atheisté tedy nejsou proti vykořisťování, ale jen pro zlepšení údržby otroků (zaměstnanců). Ono totiž není tak snadné rozpoznat rozdíl mezi mzdou a podílem, zejména vyšperkujeme-li obojí přídatným jménem „spravedli-vá-vý“, čímž hledaný rozdíl spolehlivě zamlžíme. Je-li obojí spravedlivé, pak jaký rozdíl, že ano?! Jenže být spravedlivý k otroku není totéž, jako být spravedlivý k sobě rovnému. Pro rovné je to samozřejmost, zatímco otrok nám za to políbí ruku.

Snad nám k rozpoznání rozdílů mezi mzdou a podílem dopomůže následující dialog paní Mzdy s panem Podílem:

- Mzda: Zaměstnavatel (překupník atp.) prodá zboží, které vyprodukoval se svými zaměstnanci. Z tržby odečte výrobní náklady (vč. mezd) a zbytek si nechá jako tzv. zisk.
- Podíl: Jak to? Což prodané zboží vyprodukoval sám?
- Mzda: To sice ne, ale se svými zaměstnanci se přece již vypořádal vyplacením mzdy, kterou započítal do výrobních nákladů a tedy také odečetl ze zisku. Proto je čistý zisk jeho, proto na něm nemají ostatní nijaký podíl!
- Podíl: Kdyby zaměstnavatel do výrobních nákladů započítal také svoji mzdu, či by pak byl čistý zisk?
- Mzda: Kdyby zisk započítal do nákladů jako svoji mzdu, nijaký další zisk by už nezbyl.
- Podíl: Jak to, že jeho mzda (zisk) se mění podle výnosu, zatímco ostatní mzdy jsou stále stejné (bez ohledu na výnos)?
- Mzda: To se nedá srovnávat. Zaměstnanci mají mzdu k osobní potřebě, zaměstnavatel ze zisku investuje do podniku.
- Podíl: Je-li mzda to, co slouží k osobní spotřebě, pak i zaměstnavatel má osobní spotřebu a jeho mzda není celý zisk.
- Mzda: Budiž. A zbytek zisku investuje do rozvoje podniku.
- Podíl: Takže kdyby do výrobních nákladů započítal také svoji mzdu, zbylý zisk by nebyl jeho a na investicích ze zisku, tj. podíl na majetku podniku, by měli podíl také zaměstnanci.
- Mzda: Hergot, takto sem o tom eště nepřemýšlela...

Zde máme rozdíl mezi mzdou a podílem jako na dlani. Odhlédneme-li od ostatních nuancí, můžeme říci, že mzdou (není-li odvozená od podílu na výnosech) jsou zaměstnanci okrádáni přinejmenším o podíl na majetku firmy. Ani otrok nemíval podíl na majetku otrokáře, ač se na něm svou prací skutečně podílel...

O překupnicích se často tvrdí, že je to jejich šikovnost, když výhodně prodají zboží, které od výrobce koupili za babku. Měříme-li všem stejnou mírou, musíme také říci, že je to výrobcova šikovnost, že tak výhodně prodal zboží vyrobené. Tzn., že stejně jako zisk firmy nepatří jen šikovnému zaměstnavateli, ale také zaměstnancům, podle jejich podílu na jeho vzniku, tak ani výnos z prodeje zboží nepatří pouze šikovnému překupníkovi.

Zkrátka, neomylný papež se tu evidentně mýlí: „Mzda je již svou povahou nespravedlivá!“ (otrocká)